

ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ
Αρ.Πρ. : 16759 / Οικ.
Ημ.Πρ. : 28/05/2025

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

Περιφερειακή οδός & Αυξεντίου / Τ.Κ. 47132

Τμήμα Προμηθειών και Αποθηκών (1^{ος} ορ.)

Πληρ.: Πετσιμέρης Άγγελος

Τηλ.:2681362243

e-mail : petsimeris@arta.gr

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Διευκρινήσεων διαγωνισμού προμήθειας καυσίμων και λιπαντικών Δήμου Αρταίων για τα έτη 2025-2026-2027 (28 μήνες και προαίρεση καυσίμων 30%)

Η Αντιδήμαρχος Αρταίων Σφαλτού Χαρίκλεια έχοντας υπ' όψη τα εξής :

1. Την αριθ. 12963 / 07-05-2025 (ΑΔΑΜ: 25PROC016768582) διακήρυξη ανοικτού διεθνή ηλεκτρονικού διαγωνισμού για την προμήθεια καυσίμων και λιπαντικών Δήμου Αρταίων για τα έτη 2025-2026-2027 (28 μήνες και προαίρεση καυσίμων 30%)
2. Τα ερωτήματα που υποβλήθηκαν καθώς και τις απαντήσεις των αρμόδιων υπηρεσιών του Δήμου
3. Την αριθ. 267/2025 (ΑΔΑ: ΨΕΛΓΩΨΑ-ΞΝΧ) απόφαση Δημοτικής Επιτροπής

Διευκρινίζει τα εξής

Ερώτημα 1

Σχετικά με την παραπάνω διακήρυξη του Δήμου σας για την προμήθεια λιπαντικών για την συμμετοχή μας στην ΟΜΑΔΑ 3: ΒΙΟΑΠΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΑ ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ και ειδικά για την κάλυψη της παρ. 2.2.6. – «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» και συγκεκριμένα για την υποπαράγραφο γ) στην οποία αναφέρεται ότι οι οικονομικοί φορείς δηλώνουν: «τον τεχνικό εξοπλισμό (π.χ. οχήματα κτλ.) που διαθέτουν και τα μέτρα που λαμβάνουν για την εξασφάλιση της ποιότητας, καθώς και της παράδοσης των καυσίμων σε περίπτωση μεταφοράς αυτών». Υποθέτουμε ότι ΔΕΝ αφορά την προμήθεια Βιοαποικοδομήσιμων Λιπαντικών και αναφέρεται μόνο στα καύσιμα.

Απάντηση 1:

Ναι σε μεγαλύτερο βαθμό αφορά τα καύσιμα. Δεν απαγορεύεται όμως αν κάποια εταιρεία / προμηθευτής διαθέτει όχημα για την μεταφορά λιπαντικών να αναφέρει το όχημα και σε αυτή την περίπτωση.

Ερώτημα 2

Αναφορικά με παρ. 2.2.9.2. Αποδεικτικά μέσα και συγκεκριμένα στην παράγραφο Β.4. σχετικά με την συμμετοχή στον εν λόγω διαγωνισμό επιβεβαιώστε ότι ως επίσημοι αντιπρόσωποι χρειάζεται να προσκομίσουμε υπεύθυνη δήλωση περί αντιπροσώπευσης;

Απάντηση 2:

Η συγκεκριμένη παράγραφος αναφέρει: «Εφόσον η συμμετέχουσα εταιρία δεν προσφέρει προϊόντα δικής της παραγωγής, θα πρέπει να προσκομίσει βεβαίωση από τον παραγωγό ή τον επίσημο αντιπρόσωπο ότι δύναται να συμμετέχει στον εν λόγω διαγωνισμό, με τα συγκεκριμένα προϊόντα του παραγωγού».

Από την παραπάνω αναφορά προκύπτει ότι θα πρέπει να προσκομισθεί βεβαίωση και όχι υπεύθυνη δήλωση. Οι επίσημοι αντιπρόσωποι θα πρέπει να προσκομίζουν έγγραφο που αποδεικνύει ότι είναι οι επίσημοι αντιπρόσωποι συγκεκριμένης εταιρείας παραγωγής και όχι δική τους υπεύθυνη δήλωση.

Ερώτημα 3 και 4

Αναφορικά με την διακήρυξη προμήθειας λιπαντικών (Αρ. Πρωτ. Διακηρ.: 12949/Οικ/07-05-2025) και την αντίστοιχη μελέτη (από 03/04/2025) του διαγωνισμού με αρ. διαγωνιστικής διαδικασίας 372236 παρακαλώ όπως μας διευκρινήσετε τα παρακάτω σχετικά με προϊόντα της Ομάδας 3: ΒΙΟΑΠΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΑ ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ.

Σύμφωνα με το ΦΕΚ Β' 466/08.02.2021, το οποίο αφορά στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την προώθηση των Πράσινων Δημοσίων Συμβάσεων (2021-2023), στη σελ. 4475 αναφέρεται ότι «προτείνεται» οι εταιρείες να προμηθεύονται βιοαποικοδομήσιμα λιπαντικά από τους αναδόχους, ενώ αντιθέτως στη σελ. 4506 γίνεται λόγος ότι «απαιτείται» η χρήση τους. Αυτή η αντιφατική διατύπωση – ανάμεσα σε σύσταση και υποχρέωση – δεν διαμορφώνει σαφές και δεσμευτικό πλαίσιο που να επιβάλλει την υποχρεωτική χρήση βιοαποικοδομήσιμων λιπαντικών στις δημόσιες συμβάσεις. Επιπλέον, όπως προκύπτει από το εν λόγω ΦΕΚ και την παραπομπή του στην Απόφαση της Ε.Ε. 2018/1702, πουθενά δεν περιλαμβάνεται ως ελάχιστη απαίτηση η πιστοποίηση με EU Ecolabel για τα γράσα. Ομοίως, δεν καθίσταται υποχρεωτική η προσκόμιση υπεύθυνων δηλώσεων του παραγωγού σχετικά με τον αριθμό ιωδίου, την περιεκτικότητα σε ψευδάργυρο ή τα διαστήματα αλλαγής του υδραυλικού λιπαντικού. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι σε κανένα σημείο δεν ορίζεται ρητά το είδος σαπουνιού που πρέπει να χρησιμοποιείται στα γράσα. Η αναφορά σε συγκεκριμένες χημικές ενώσεις όπως το σουλφονικό ασβέστιο, με συγκεκριμένα τεχνικά χαρακτηριστικά, είναι περιοριστική και δεν προβλέπεται σε καμία επίσημη τεχνική οδηγία ή περιβαλλοντικό πρότυπο. Η υπερβολικά εξειδικευμένη φύση αυτών των απαιτήσεων θέτει εύλογα ερωτήματα αναφορικά με τη δίκαιη συμμετοχή, την ανταγωνιστικότητα και τη μη διάκριση των οικονομικών φορέων. Από την έρευνά μας στην αγορά, προκύπτει ότι ελάχιστες εταιρείες λιπαντικών διαθέτουν τον ζητούμενο τύπο γράσου και είναι σε θέση να προσκομίσουν τόσο συγκεκριμένες υπεύθυνες δηλώσεις, γεγονός που ενδεχομένως συνεπάγεται τον

περιορισμό του εύρους συμμετοχής οικονομικών φορέων και κατ'επέκταση τον αποκλεισμό αξιόπιστων οικονομικών φορέων που διαθέτουν προϊόντα αντίστοιχης ή και ανώτερης ποιότητας.

Η κατάσταση αυτή εγείρει σοβαρά ζητήματα ισονομίας, αναλογικότητας και θεμιτού ανταγωνισμού στο πλαίσιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, όπως αυτά προβλέπονται από τον ν. 4412/2016, άρθρο 18, παρ. 1.

Επιπλέον, δεν προκύπτει τεχνικά ή λειτουργικά ότι τα βιοδιασπώμενα υδραυλικά λιπαντικά, τα οποία κυκλοφορούν στην ελληνική ή διεθνή αγορά για πάνω από ένα έτος πριν την προκήρυξη, αποτελούν απαραίτητο ποιοτικό κριτήριο για τη λειτουργία των μηχανημάτων του Δήμου σας. Η απόκτηση του EU Ecolabel δεν πιστοποιεί απαραίτητα την παλαιότητα ή την δοκιμασμένη αξιοπιστία ενός λιπαντικού, καθώς πολλά προϊόντα εξαιρετικής ποιότητας αποκτούν το εν λόγω σήμα εκ των υστέρων, παρότι κυκλοφορούν ήδη στην αγορά για χρόνια.

Παρακαλούμε με βάση τα ανωτέρω όπως μας διευκρινήσετε:

- 1) Αν θα γίνει δεκτό βιοαποικοδομήσιμο γράσο τύπου λιθίου, λιθίου-ασβεστίου ή ασβεστίου, το οποίο συμμορφώνεται πλήρως με τις γενικές περιβαλλοντικές απαιτήσεις.
- 2) Αν η προσκόμιση των ζητούμενων υπεύθυνων δηλώσεων παραγωγού είναι προαιρετική.

Απάντηση 3:

Ο Δήμος καθόρισε τις τεχνικές προδιαγραφές για κάθε κατηγορία ζητούμενων προϊόντων, ώστε να διασφαλίζεται η καταλληλότητά τους για συγκεκριμένες ανάγκες, λαμβάνοντας υπόψη τις λειτουργικές απαιτήσεις των υπηρεσιών της, προσδιόρισε το βιοδιασπώμενο γράσο με βάση το σουλφονικό ασβέστιο ως την καταλληλότερη τεχνικά επιλογή για την αποτελεσματική κάλυψη των αναγκών της, που εκτός από τις περιβαντολλογικές απαιτήσεις καλύπτει παράλληλα και τις ποιοτικές απαιτήσεις επίδοσης.

Βάση του παραπάνω, η απαίτηση για βιοδιασπώμενο γράσο με βάση το σουλφονικό ασβέστιο που διαθέτει πιστοποιητικό οικολογικού σήματος της ΕΕ, παραμένει ως έχει και περιγράφεται στο άρθρο 3 των Τεχνικών Προδιαγραφών για τα Βιοαποικοδομήσιμα Λιπαντικά του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης, και οποιουδήποτε άλλου τύπου γράσο δεν γίνεται δεκτό.

Απάντηση 4:

Ο Δήμος μας έθεσε συγκεκριμένες προδιαγραφές - απαιτήσεις διασφάλισης όπως απαιτείται σε σχετικούς διαγωνισμούς για την προμήθεια λιπαντικών. Για τα συγκεκριμένα είδη έθεσε πρόσθετα τεχνικά κριτήρια αποδοχής, ώστε να εξασφαλισθεί στο μέγιστο βαθμό η πιστοποίηση των τεχνικών χαρακτηριστικών, ιδίως όσον αφορά την περιβαλλοντική ποιότητα και απαιτήσεις επίδοσης των εν λόγω λιπαντικών.

Με βάση τα παραπάνω και όπως περιγράφονται στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης, θεωρείται υποχρεωτική η προσκόμιση των απαιτούμενων υπεύθυνων δηλώσεων του παραγωγού, όπως ορίζονται στην διακήρυξη.

Ερώτημα 5 και 6:

Με την παρούσα επιστολή μας αιτούμεθα διευκρινίσεις για τα παρακάτω:

1. Για το προϊόν της ομάδας 3 «Βιοαποικοδομήσιμα Λιπαντικά» με α/α 1

«Βιοαποικοδομήσιμο Λιπαντικό υδραυλικών συστημάτων ISO 46» ζητείται:

- Λιπαντικό βάσεως συνθετικών κορεσμένων εστέρων (αποκλείονται τα λιπαντικά φυτικής βάσεως ή βάσεως ακόρεστων εστέρων)
- Βιοαποικοδόμηση σύμφωνα με το OECD 301 B >60%,
- EU Ecolabel 01/01/2020 (προσκόμιση πιστοποιητικού),
- Να καλύπτει την προδιαγραφή ISO 15380/HEPR (προσκόμιση δήλωσης παραγωγού)
- Αριθμό Ιωδίου-Iodine count < 15 (προσκόμιση δήλωσης παραγωγού)
- Υπογεγραμμένη Δήλωση από τον παραγωγό των Βιοαποικοδομήσιμων λιπαντικών
«ότι τα λιπαντικά αυτά επεκτείνουν τα διαστήματα αλλαγής τους ως και 5 φορές σε σύγκριση με τα αντίστοιχα ορυκτέλαια»

Αρχικά πρέπει να παρατηρήσουμε ότι τα λιπαντικά «βάσεως συνθετικών κορεσμένων εστέρων» έχουν ως **ΒΑΣΗ** (περιεκτικότητα σε **ποσοστό άνω του 50%** δηλαδή) συνθετικούς κορεσμένους εστέρες. Ως εκ τούτου, το ζητούμενο-προσφερόμενο προϊόν πρέπει να καλύπτει την προδιαγραφή ISO 15380 HEES (Hydraulic Oil Environmental Ester Synthetic, ήτοι υδραυλικά λιπαντικά συνθετικών εστέρων).

Αντίθετα η αναγραφόμενη στο «Άρθρο 3: Τεχνικές προδιαγραφές λιπαντικών» του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης, προδιαγραφή, ISO 15380 HEPR (Hydraulic Oil Environmental PAO and Related, αντιστοιχεί σε υδραυλικά λιπαντικά βάσης πολύ-α- ολεφίνης), που ουδεμία σχέση έχουν με συνθετικούς κορεσμένους εστέρες, όπως ακριβώς αναδεικνύεται και από το γράμμα «P» στο αρτικόλεξο «HEPR».

Στη συνέχεια πρέπει να παρατηρήσουμε ότι σε εφαρμογή όσων αναφέρει το ΦΕΚ466/Β/2021 «Σχέδιο Δράσης για τις Πράσινες Συμβάσεις» (σχετικό 1) στο οποίο ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι απαιτήσεις για τα βιοαποικοδομήσιμα λιπαντικά που θα ζητούνται-προσφέρονται στις δημόσιες συμβάσεις στη σελίδα 4506 ορίζονται ρητά και κατηγορηματικά τα παρακάτω:

απαιτείται η χρήση λιπαντικών που να καλύπτουν τις ελάχιστες προδιαγραφές περιβαλλοντικών κριτηρίων ανά κατηγορία λιπαντικού ελαίου/ γράσου, όπως ορίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Κατηγορία Λιπαντικού	Περιβαλλοντικό κριτήριο αποδοχής πιστοποιημένο από διακριβωμένο εργαστήριο
Υδραυλικά λιπαντικά (Hydraulic oils)	• Βιοαποικοδόμηση σύμφωνα με το πρότυπο OECD 301 B>60%, • οικολογικό σήμα της ΕΕ (κατά προτίμηση) ή άλλο σχετικό οικολογικό σήμα τύπου I*

Πουθενά στο εν λόγω ΦΕΚ, το οποίο είναι και αυτό που διέπει τη διακήρυξη 12949/07- 05-2025 του δήμου Αρταίων, δεν γίνεται αναφορά σε τόσο περιοριστικούς και δεσμευτικούς όρους που περιορίζουν τα προσφερόμενα προϊόντα και κατ' επέκταση τον ανταγωνισμό, όπως συγκεκριμένος αριθμός ιωδίου ή συγκεκριμένη διάρκεια ζωής του λιπαντικού την οποία θα βεβαιώνει ο παραγωγός με Υπεύθυνη Δήλωση.

Ειρήσθω εν παρόδω εδώ πρέπει να τονιστεί ότι όπως ξεκάθαρα αναφέρεται και στο εν λόγω ΦΕΚ, ΦΕΚ466/Β/2021 «*Σχέδιο Δράσης για τις Πράσινες Συμβάσεις*»:

Για τα εκτελούμενα στο πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων έργα (όπως οδικά έργα, λιμενικά έργα, έργα υποδομών, κ.ά.) σε περιοχές που τελούν υπό καθεστώς προστασίας, τα οποία περιλαμβάνουν τη χρήση λιπαντικών ελαίων/ γράσων σε συγκεκριμένα μηχανήματα και υφίσταται κίνδυνος διαρροής τους στο έδαφος, ή στα εσωτερικά, επιφανειακά, μεταβατικά, παράκτια και υπόγεια ύδατα, απαιτείται η χρήση λιπαντικών που να καλύπτουν τις ελάχιστες προδιαγραφές περιβαλλοντικών κριτηρίων ανά κατηγορία λιπαντικού ελαίου/ γράσου, όπως ορίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Δηλαδή αφορά σε λιπαντικά για τα οποία λόγω της χρήσης τους (όπως στα υδραυλικά λιπαντικά όπου μπορεί να υπάρξει διαρροή από κάποιο μαρκούτσι λόγω των υψηλών πιέσεων) «*υφίσταται κίνδυνος διαρροής*».

Επομένως αυτό που ορίζει ο νομοθέτης ως κριτήριο αποδοχής και μόνο, είναι ο βαθμός βιοαποικοδομήσιμότητάς του.

Με βάση τα παραπάνω παρακαλώ να μας γνωρίσετε εάν θα γίνουν δεκτά υδραυλικά λιπαντικά που καλύπτουν όσα απαιτούνται από την ισχύουσα νομοθεσία, ΦΕΚ466/Β/2021 «*Σχέδιο Δράσης για τις Πράσινες Συμβάσεις*», ήτοι:

- Βιοαποικοδόμηση σύμφωνα με το OECD 301 B >60%,
- Οικολογικό σήμα της ΕΕ(κατά προτίμηση ή άλλο σχετικό οικολογικό σήμα τύπου
(δηλαδή πιστοποιητικό EU/ECOLABEL)

2. Για το προϊόν της ομάδας 3 «*Βιοαποικοδομήσιμα Λιπαντικά*» με α/α 2:

«*Βιοαποικοδομήσιμο Συνθετικό Γράσο βάσης Σουλφωνικού Ασβεστίου NLGI 2*» ζητείται:

- Να είναι κατηγορίας NLGI 2
- Πιστοποιητικό EU Ecolabel 01/01/2020 (προσκόμιση πιστοποιητικού),
- Με αντοχή στην απόπλυση (Water Washout Characteristics, 79oC, wt% <1,5%, Σύμφωνα με την ASTM D1264).
- Σύστασης με συνθετικό βασικό λιπαντικό με δείκτη ιξώδους > 165 (Base Oil Viscosity Index > 165, Σύμφωνα με την ASTM D2270).

Και εδώ αρχικά πρέπει να παρατηρήσουμε ότι πέραν της κατηγορίας του γράσου, και της διάθεσης πιστοποιητικού EU ECOLABEL, απαιτούνται από τα προσφερόμενα προϊόντα να επιτυγχάνουν συγκεκριμένες τιμές στα 2 οριζόμενα

φυσικοχημικά χαρακτηριστικά (αντοχή στην απόπλυση - δείκτη ιξώδους βασικού λιπαντικού). Τα παραπάνω οριζόμενα περιορίζουν (αν όχι μηδενίζουν καθώς είναι αδύνατον δύο διαφορετικά προϊόντα να έχουν ακριβώς τις ίδιες μετρήσεις στις δοκιμές κατά ASTM) το εύρος συμμετοχής των οικονομικών φορέων και κατ' επέκταση τον υγιή ανταγωνισμό στην εν θέματι διαγωνιστική διαδικασία

Στη συνέχεια πρέπει να παρατηρήσουμε ότι σε εφαρμογή όσων αναφέρει το ΦΕΚ466/Β/2021 «Σχέδιο Δράσης για τις Πράσινες Συμβάσεις» (σχετικό 1) στο οποίο ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι απαιτήσεις για τα βιοαποικοδομήσιμα λιπαντικά που θα ζητούνται στις δημόσιες συμβάσεις στη σελίδα 4506 ορίζονται ρητά και κατηγορηματικά τα παρακάτω:

Γράσο	αλλο σχετικό οικολογικό σήμα τύπου 1 • Βιοαποικοδόμηση σύμφωνα με το πρότυπο OECD 301 B>60%
-------	---

Πουθενά στο εν λόγω ΦΕΚ, το οποίο είναι και αυτό που διέπει τη διακήρυξη 12949/07- 05-2025 του δήμου Αρταίων, δεν γίνεται αναφορά σε γράσα συγκεκριμένης σύνθεσης με συγκεκριμένα φυσικοχημικά χαρακτηριστικά αλλά μόνον σε γράσα τα οποία λόγω της χρησιμοποίησής τους σε εξωτερικά σημεία των οχημάτων «υφίσταται κίνδυνος διαρροής» και εξ αυτού προκύπτει η απαίτηση για «Βιοαποικοδόμηση σύμφωνα με το πρότυπο OECD 301 B>60%».

Με βάση τα παραπάνω παρακαλώ να μας γνωρίσετε εάν θα γίνουν δεκτά γράσα κατηγορίας NLGI-2 που καλύπτουν όσα απαιτούνται από την ισχύουσα νομοθεσία ΦΕΚ466/Β/2021 «Σχέδιο Δράσης για τις Πράσινες Συμβάσεις» ήτοι:

- Βιοαποικοδόμηση σύμφωνα με το OECD 301 B >60%,

Απάντηση 5:

Α. Αναφορικά με την κατηγοριοποίηση του λιπαντικού ως ISO 15380/HEPR

Με τη χρήση του γενικού όρου «βάση», ο Δήμος θέτει την ανωτέρω απαιτούμενη γενική κατηγοριοποίηση και φυσικά δεν αναφέρεται στην ακριβή χημική σύσταση των προϊόντων.

Για να ενταχθεί ένα βιοαποικοδομήσιμο λιπαντικό στην κατηγορία HEPR θα πρέπει κατά ελάχιστο 70% να αποτελείται από συνθετική Πολυ-Άλφα Ολεφίνη (PAO) μερικώς βιοαποικοδομήσιμη και το υπόλοιπο (<=30%) να αποτελείται από εστέρες, ώστε τελικά να εξασφαλίζεται απόλυτα η βιοαποικοδομισμότητα του λιπαντικού.

Η απαίτηση λοιπόν ότι τα προσφερόμενα λιπαντικά πρέπει να καλύπτουν την προδιαγραφή ISO 15380/HEPR αλλά και ταυτόχρονα να είναι βάσεως κορεσμένων εστέρων, είναι σωστή καθώς εστιάζει στο περιεχόμενο κατά 30% (και κάτω επί του συνόλου του λιπαντικού), διασφαλίζοντας ότι δεν γίνεται χρήση ακόρεστων ή φυτικών εστέρων που οδηγούν σε λιπαντικά με ισχυρή τάση για οξείδωση. Γι' αυτό

και η απαίτηση για αριθμό ιωδίου μικρότερο του 15, η οποία εξασφαλίζει ότι δεν περιέχονται ακόρεστοι εστέρες.

Τα βιοαποικοδομήσιμα λιπαντικά με προδιαγραφή ISO 15380/HEPR έχουν μεγάλη αντοχή στην υδρόλυση (hydraulic stability), δηλαδή αντοχή σε υγρασία / βροχή κτλ που αποτελεί κίνδυνο για το λιπαντικό και ως εκ τούτου και για την λειτουργία του μηχανήματος.

Οπότε η ζητούμενη προδιαγραφή ISO 15380/HEPR και αριθμός ιωδίου<15 είναι και ο βέλτιστος συνδυασμός και η οποία παραμένει.

Β. Αναφορικά με την απαίτηση προσκόμισης Υπεύθυνης Δήλωσης από τον παραγωγό των Βιοαποικοδομήσιμων λιπαντικών «ότι τα λιπαντικά αυτά επεκτείνουν τα διαστήματα αλλαγής τους ως και 5 φορές σε σύγκριση με τα αντίστοιχα ορυκτέλαια»:

Είναι συνήθης πρακτική οι Δήμοι να ζητάνε την προσκόμιση δεδομένων ωρών λειτουργίας ως μέρος της τεχνικής τεκμηρίωσης των προϊόντων. Πρακτική που ακολουθείται και στην παρούσα Διακήρυξη. Ο Δήμος μας έθεσε την προδιαγραφή αυτή για να τεκμηριώσει το κόστος των λιπαντικών αυτών, με επικύρωση της ποιότητας τους, από αυτόν που τα παράγει και όχι για να καθορίσει αυστηρά τα διαστήματα αλλαγής στο πεδίο χρήσης τους σε 5 φορές μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Συγκεκριμένα, γνωρίζοντας τα υψηλά ποιοτικά χαρακτηριστικά των λιπαντικών αυτών, και με δεδομένο ότι πρόκειται για Πλήρως Συνθετικά Λιπαντικά, όπου δηλώνονται στα τεχνικά φυλλάδια των προϊόντων, που τα θεωρεί αληθή, ως λιπαντικά «πολύ μεγάλων διαστημάτων αλλαγής», επιθυμεί την Δεσμευτική Δήλωση του Παραγωγού επί των διαστημάτων αλλαγής για να μπορέσει να εξασφαλίσει ότι η υψηλή τιμή των λιπαντικών αυτών σε σύγκριση με τα ορυκτέλαια, αντικατοπτρίζεται στην πράξη με αντίστοιχη αντοχή πενταπλάσιου χρόνου χρήσης (επί των ποιοτικών χαρακτηριστικών), και ο Δήμος δεν έχει ουσιαστική μεταβολή στην οικονομική του επιβάρυνση κατά την προμήθεια τους.

Με βάση τα παραπάνω οι προδιαγραφές του ζητούμενου προϊόντος της ομάδας 3 με α/α1 «Βιοαποικοδομήσιμο Λιπαντικό υδραυλικών συστημάτων ISO 46» , παραμένουν ως έχουν στη διακήρυξη.

Απάντηση 6:

Α. Σε ότι αφορά στην αντοχή στην απόπλυση και στον δείκτη ιξώδους του βασικού λιπαντικού του γράσου, σε όλους τους αντίστοιχους διαγωνισμούς των Δήμων και για όλες τις κατηγορίες προϊόντων, τίθενται κάθε φορά συγκεκριμένες προδιαγραφές χημικής σύστασης των ζητούμενων προϊόντων και συγκεκριμένες τεχνικές προδιαγραφές. Ο Δήμος μας έχει καθορίσει ότι τα τεχνικά χαρακτηριστικά του γράσου που καλύπτει τις συγκεκριμένες λειτουργικές του ανάγκες (γράσο

σουλφωνικού ασβεστίου) , όπως η μεγάλη αντοχή στην απόπλυση και ο υψηλός δείκτης ιξώδους του βασικού λιπαντικού, είναι βασικές τεχνικές προδιαγραφές που εξασφαλίζουν την επίδοση του. Συγκεκριμένα δεν έχει θέσει ακριβείς τιμές των χαρακτηριστικών αυτών για να μην περιορίσει τα προϊόντα, αλλά εύρος τιμών: Αντοχή στην απόπλυση < **1.5%**, και Δείκτη Ιξώδους Βασικού Λιπαντικού > **165**

Β. Σε ότι αφορά την προσκόμιση πιστοποίησης EU Ecolabel για το ζητούμενο Βιοαποικοδομήσιμο γράσο σουλφωνικού ασβεστίου:

Όπως φαίνεται και από το απόσπασμα του ΦΕΚ 466/Β/2021 σελ 4506, «Έγκριση σχεδίου Δράσης για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις», συμφώνα και με το ερώτημά σας, ο πίνακας με στήλες «Κατηγορία Λιπαντικού - Περιβαλλοντικό κριτήριο αποδοχής πιστοποιημένο από διακριβωμένο εργαστήριο» παρουσιάζει τις ελάχιστες προδιαγραφές περιβαλλοντικών κριτηρίων ανά κατηγορία λιπαντικού ελαίου/ γράσου. Ο Δήμος έχει τη δυνατότητα να καθορίζει επιπλέον τεχνικά κριτήρια αποδοχής, ιδίως όταν πρόκειται για τη διασφάλιση της περιβαλλοντικής και λειτουργικής ποιότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, η απαίτηση για την πιστοποίηση του υπό προμήθεια προϊόντος με το οικολογικό σήμα EU Ecolabel κρίνεται αναγκαία, αλλιώς δεν υπάρχει αντικειμενική γνωστοποίηση την περιβαλλοντικής επίδοσης του προϊόντος.

Με βάση τα παραπάνω οι προδιαγραφές του ζητούμενου προϊόντος της ομάδας 3 με α/α2 «Βιοαποικοδομήσιμο Συνθετικό Γράσο βάσης Σουλφωνικού Ασβεστίου NLGI 2», παραμένουν ως έχουν στην Διακήρυξη.

Ερώτημα 7 έως 12:

Προς του σκοπό διεύρυνσης των συμμετεχόντων στου εν θέματι δημόσιο διαγωνισμό που έχετε προκηρύξει θέτουμε υπόψη σας τις παρακάτω επισημάνσεις δεδομένου ότι με τον τρόπο κατάστρωσης της Διακήρυξης ο ανταγωνισμός δυσχεραίνεται ουσιωδώς εκ της υπεισέλευσης όλως ασυνήθιστων όρων:

1.Στη σελ. 53 παρ. 3 της Διακήρυξης όσον αφορά το ζητούμενο Βιοαποικοδομήσιμο Λάδι Υδραυλικού 150 46 ζητάτε μεταξύ άλλων να καλύπτει την προδιαγραφή ISO 15380/HEPR. Όμως, μετά από σχετική έρευνα στην αγορά διαπιστώθηκε ότι κυκλοφορούν ελάχιστα βιοδιασπώμενα υδραυλικά έλαια που να καλύπτουν την ευ λόγω προδιαγραφή σε αντίθεση με την ευρεία γκάμα βιοδιασπώμενων υδραυλικών ελαίων ISO 46 που καλύπτουν την ισοδύναμη προδιαγραφή ISO 15380/HEES. Η εμμονή του συντάκτη της Διακήρυξης αυτή αφενός εγείρει ζητήματα ανταγωνιστικότητας, ισονομίας και αναλογικότητας των διαγωνιστικών διαδικασιών (ν. 4412, άρθρα 18, παρα. 1 και 54), αφετέρου υποδηλώνει τη μικρή ζήτηση των υδραυλικών ελαίων ISO 46 με προδιαγραφή ISO 15380/HEPR, καθόσον η τιμή τους είναι κατά πολύ μεγαλύτερη (σχεδόν διπλάσια) από αυτή των αντίστοιχων με προδιαγραφή ISO 15380/HEES, ώστε αδικαιολογήτως να επιβαρύνεται ο Δήμος σας με πρόσθετο κόστος.

2. Επίσης, στη σελ. 53 παρ. γ' της Διακήρυξης για τα βιοαποικοδομήσιμα/βιοδιασπώμενα λιπαντικά ζητάτε «να μην είναι φυτικής βάσεως ή βάσεως ακόρεστων εστέρων, αλλά βάσεως συνθετικών κορεσμένων εστέρων, ώστε να εξασφαλίζεται η υψηλή αντοχή τους στην οξείδωση, η σωστή λίπανση σε χαμηλές και υψηλές θερμοκρασίες, η μακρά διάρκεια ζωής τους και εν συνεχεία η ορθή λειτουργία και προστασία του μηχανολογικού εξοπλισμού». Την εν λόγω προϋπόθεση δεν την πληρούν τα υδραυλικά έλαια τύπου ISO 15380/HEPR καθόσον πρόκειται για λιπαντικά συνθετικών υδρογονανθράκων, ενώ την πληρούν τα αντίστοιχα προδιαγραφής HEES τα οποία είναι σαφώς ισοδύναμα και προδήλως φθηνότερα για ταυ Δήμο σας.

3.Ως απόδειξη των ανωτέρω, συνημμένα σας υποβάλλουμε ενδεικτικά τεχνικά φυλλάδια τριών γνωστών κατασκευαστών λιπαντελαίων σύμφωνα με τα οποία η προδιαγραφή που συνήθως ακολουθείται σε βιοδιασπώμενα υδραυλικά έλαια ευρείας κυκλοφορίας είναι η ISO 15380/HEES. Σημειώνοντας πως εκ της Μελέτης της υπό προκήρυξη προμήθειας δεν προκύπτει πως ο Δήμος σας προέβη σε ενδελεχή έρευνα αντίστοιχα.

4.Σε ό,τι αφορά ταυ ζητούμενο από τη σελ. 53 παρ. 3 όρο της Διακήρυξης «ότι τα λιπαντικά αυτά επεκτείνουν τα διαστήματα αλλαγής τους ως και 5 φορές σε σύγκριση με τα αντίστοιχα ορυκτέλαια»:

α. Η επίκληση του από μία παραγωγό εταιρεία, θα πρέπει να συνδυάζεται με την ταυτόχρονη αναφορά των αντίστοιχων διεθνών προτύπων σύμφωνα με τα οποία τεκμηριώνεται/ αποδεικνύεται το εν λόγω συμπέρασμα. Από ποια πρότυπο προκύπτει η απαίτηση πως τα λιπαντικά αυτά πρέπει να επεκτείνουν έως 5 φορές τα διαστήματα αλλαγής τους;

β. Επιπλέον, θα πρέπει μια τέτοια δήλωση να συνοδεύεται από σχετικές συστάσεις των κατασκευαστών οχημάτων και μηχανημάτων έργου καθόσον κάθε κατασκευάστρια εταιρεία είναι υπεύθυνη να καθορίσει τα διαστήματα αλλαγών σε λιπαντέλαια, υδραυλικά έλαια και βαλβολίνες (είτε συμβατικά, είτε βιοδιασπώμενα). Οποιαδήποτε άλλη πρακτική μπορεί να οδηγήσει σε φθορές και σοβαρές βλάβες με δυσανάλογα οικονομικό κόστος. Άρα, προκύπτουν τα αριθμητικώς πέντε (5) διαστήματα αλλαγής τα οποία απαιτείτε, από τη σύσταση κάποιου κατασκευαστή των οχημάτων σας;

Επιπλέον, σε συνέχεια των όσων αναφέραμε ανωτέρω, εκ της Μελέτης της υπό προκήρυξη προμήθειας δεν προκύπτει πως ο Δήμος σας προέβη σε ενδελεχή έρευνα.

6.Για το ζητούμενο βιοαποικοδομήσιμα γράσο σουλφωνικού ασβεστίου ζητάτε μεταξύ άλλων την προσκόμιση ECO LABEL για το προσφερόμενο προϊόν. Επ' αυτού θα θέλαμε να λάβετε υπόψη τα κάτωθι:

α. Σύμφωνα με το σχετικό (α) ΦΕΚ Β' 466/08.02.2021 για το «Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την προώθηση των Πράσινων Δημοσίων Συμβάσεων (2021— 2023)», το οποίο και σας υποβάλλεται συνημμένα, από τη σελ. 4506 προκύπτει ότι στις ελάχιστες προδιαγραφές περιβαλλοντικών κριτηρίων δε συμπεριλαμβάνεται η πιστοποίηση με οικολογικό σήμα.

β. Μετά από σχετική έρευνα στην αγορά διαπιστώθηκε ότι κυκλοφορούν ελάχιστα βιοδιασπώμενα γράσα σουλφωνικού ασβεστίου που διαθέτουν σήμανση eco label γεγονός που αφενός εγείρει ζητήματα ανταγωνιστικότητας, ισονομίας και αναλογικότητας των διαγωνιστικών διαδικασιών (υ. 4412, άρθρο 18, παραγ. 1), αφετέρου

υποδηλώνει τη μικρή τους ζήτηση καθόσον η τιμή τους είναι κατά πολύ μεγαλύτερη (διπλάσια) από αυτή των αντίστοιχων βιοδιασπώμενων γράσων σουλφωνικού ασβεστίου χωρίς την ευ λόγω σήμανση.

7.Επιπλέον έχετε θέσει στις σελ. 53-54 παρ. 6 της Διακήρυξης ως όρο συμμετοχής στην ομάδα των βιοαποικοδομήσιμων λιπαντελαίων τα προσφερόμενα προϊόντα να «...κυκλοφορούν στην εγχώρια ή διεθνή αγορά, για άνω του ενός έτους από την προκήρυξη του διαγωνισμού. Αυτό θα πιστοποιείται από την ημερομηνία απόκτησης του απαιτούμενου πιστοποιητικού EU Ecolabel». Επί του όλως ασυνήθιστου αυτού όρου, θα θέλαμε να λάβετε υπόψη πως για τα λιπαντικά κάθε είδους, κριτήριο αξιοπιστίας αποτελούν οι εγκρίσεις / πιστοποιήσεις που δίνονται από τις αρμόδιες κρατικές αρχές (πχ. Γενικό Χημείο του Κράτους, Υπουργείο Περιβάλλοντος, κα) οι οποίες είναι οι μόνες αρμόδιες να κρίνουν για την καταλληλότητα κυκλοφορίας ενός προϊόντος ή όχι στην αγορά. Η αξιολόγηση του συνόλου των λιπαντελαίων (συμβατικών και βιοαποικοδομήσιμων) βασίζεται σε ένα αυστηρό ευρωπαϊκό και εγχώριο θεσμικό πλαίσιο και σε καμία περίπτωση ο δυνητικός χρόνος κυκλοφορίας ενός λιπαντικού δεν αναφέρεται είτε ως προϋπόθεση έγκρισης και πιστοποίησής του, είτε ως κριτήριο επιλογής του. Εξάλλου ποιος είναι ο αρμόδιος φορέας που θα κρίνει, διότι επί του παρόντος ουδόλως έχει συσταθεί τέτοιος, και είναι απορίας άξιου πως το απαιτείτε στη Διακήρυξη.

Επομένως η διατήρηση του εν λόγω όρου εγείρει ζητήματα ανταγωνιστικότητας, ισονομίας και αναλογικότητας των διαγωνιστικών διαδικασιών (ν. 4412, άρθρο 18, παρα. 1 και 54).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ:

Κατόπιν των ανωτέρω παρακαλούμε:

α. Για το ζητούμενο Βιοαποικοδομήσιμο Λάδι Υδραυλικού ISO 46 η προδιαγραφή 150 15380/HEPR είτε να αντικατασταθεί από την ISO 15380/HEES, είτε να αναφέρεται στις τεχνικές προδιαγραφές του προσφερόμενου προϊόντος το ισοδύναμο των δύο προδιαγραφών.

β. Για το ζητούμενο Βιοαποικοδομήσιμο Γράσο Σουλφωνικού Ασβεστίου η απαίτηση για σήμανση eco label να αφαιρεθεί ή να είναι προαιρετική εφόσον δεν προβλέπεται από το υποχρεωτικά κανονιστικό πλαίσιο όπως δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ

γ. Να αφαιρεθεί ή να είναι προαιρετικός ο όρος για την υποχρέωση κυκλοφορίας ενός έτους από το χρόνο έκδοσης eco label καθόσον δεν μπορεί να αποτελέσει κριτήριο καταλληλότητας ή μη ενός προϊόντος.

δ. Να αφαιρεθεί ή να είναι προαιρετικός ο όρος «ότι τα λιπαντικά αυτά επεκτείνουν τα διαστήματα αλλαγή τους ως και 5 φορές σε σύγκριση με τα αντίστοιχα ορυκτέλαια»

Σε κάθε άλλη περίπτωση εγείρονται ζητήματα ανταγωνιστικότητας, ισονομίας και αναλογικότητας των διαγωνιστικών διαδικασιών (ν. 4412, άρθρο 18, παρα. 1 και 54) και η εταιρεία μας επιφυλάσσεται έναντι πάντων για κάθε νόμιμο δικαίωμά της. Επισημαίνουμε δε

τον σχεδόν μηδενικά αριθμό εταιρειών που θα κατέλθουν στου Διαγωνισμό το οποίο θα αποτελέσει πρόσκομμα της δημόσιας σύμβασης ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοδήποτε άλλη πληροφορία απαιτηθεί.

Απάντηση 7:

Δεν υπάρχει σε γνώση μας καμία τεκμηριωμένη έρευνα αγοράς, ούτε στοιχεία που να διαπιστώνουν μικρότερη διαθεσιμότητα των βιοαποικοδομήσιμων λιπαντικών της κατηγορίας ISO 15380/HEPR σε σχέση με τα ISO 15380/HEES.

Αντιθέτως στην πλειοψηφία των αντίστοιχων διαγωνισμών λιπαντικών και σε άλλους Δήμους έχει υιοθετηθεί η εν λόγω προδιαγραφή ISO 15380/HEPR, την οποία ο Δήμος μας θεωρεί ως την πλέον κατάλληλη.

Με βάση τα ανωτέρω, παραμένει η προδιαγραφή ISO 15380/HEPR ως η μοναδική αποδεκτή

Απάντηση 8:

Με τη χρήση του γενικού όρου «βάση», ο Δήμος θέτει την ανωτέρω απαιτούμενη γενική κατηγοριοποίηση και φυσικά δεν αναφέρεται στην ακριβή χημική σύσταση των προϊόντων.

Για να ενταχθεί ένα βιοαποικοδομήσιμο λιπαντικό στην κατηγορία HEPR θα πρέπει κατά ελάχιστο 70% να αποτελείται από συνθετική Πολυ-Άλφα Ολεφίνη (ΡΑΟ) μερικώς βιοαποικοδομήσιμη και το υπόλοιπο ($\leq 30\%$) να αποτελείται από εστέρες, ώστε τελικά να εξασφαλίζεται απόλυτα η βιοαποικοδομισημότητα του λιπαντικού.

Η απαίτηση λοιπόν ότι τα προσφερόμενα λιπαντικά πρέπει να καλύπτουν την προδιαγραφή ISO 15380/HEPR αλλά και ταυτόχρονα να είναι βάσεως κορεσμένων εστέρων, είναι τεχνικά σωστή καθώς εστιάζει στο περιεχόμενο κατά 30% (και κάτω επί του συνόλου του λιπαντικού), διασφαλίζοντας ότι δεν γίνεται χρήση ακόρεστων ή φυτικών εστέρων που οδηγούν σε λιπαντικά με ισχυρή τάση για οξείδωση. Γι' αυτό και η απαίτηση για αριθμό ιωδίου μικρότερο του 15, η οποία εξασφαλίζει ότι δεν περιέχονται ακόρεστοι εστέρες.

Τα βιοαποικοδομήσιμα λιπαντικά με προδιαγραφή ISO 15380/HEPR έχουν μεγάλη αντοχή στην υδρόλυση (hydraulic stability), δηλαδή αντοχή σε υγρασία / βροχή κτλ που αποτελεί κίνδυνο για το λιπαντικό και ως εκ τούτου και για την λειτουργία του μηχανήματος.

Οπότε η ζητούμενη προδιαγραφή ISO 15380/HEPR και αριθμός ιωδίου < 15 είναι και ο βέλτιστος συνδυασμός και η οποία παραμένει

Απάντηση 9:

Αντίστοιχα, με τα τεχνικά φυλλάδια λιπαντικών τύπου ISO 15380/HEES, ο Δήμος διαθέτει τεχνικά φυλλάδια με προδιαγραφές ISO 15380/HEPR, τα οποία για τους λόγους που αναφέρθηκαν στην Διευκρίνιση για το ερώτημα 2 (αυξημένη αντοχή στην υδρόλυση, επιλέχθηκαν ως τα πλέον κατάλληλα σε σχέση με τα λιπαντικά προδιαγραφής ISO 15380/HEES. Η προδιαγραφή ISO 15380/HEPR παραμένει.

Απάντηση 10:

Σε ότι αφορά στον όρο: «ότι τα λιπαντικά αυτά επεκτείνουν τα διαστήματα αλλαγής τους ως και 5 φορές σε σύγκριση με τα αντίστοιχα ορυκτέλαια»,

Α. Είναι συνήθης πρακτική οι Δήμοι να ζητάνε την προσκόμιση δεδομένων ωρών λειτουργίας ως μέρος της τεχνικής τεκμηρίωσης των προϊόντων. Πρακτική που ακολουθείται και στην παρούσα Διακήρυξη. Ο Δήμος μας έθεσε την προδιαγραφή αυτή για να τεκμηριώσει το κόστος των λιπαντικών αυτών, με επικύρωση της ποιότητας τους, από αυτόν που τα παράγει.

Συγκεκριμένα, γνωρίζοντας τα υψηλά ποιοτικά χαρακτηριστικά των λιπαντικών αυτών, και με δεδομένο ότι πρόκειται για Πλήρως Συνθετικά Λιπαντικά, όπου δηλώνονται στα τεχνικά φυλλάδια των προϊόντων, που τα θεωρεί αληθή, ως λιπαντικά «πολύ μεγάλων διαστημάτων αλλαγής», επιθυμεί την Δεσμευτική Δήλωση του Παραγωγού επί των διαστημάτων αλλαγής για να μπορέσει να εξασφαλίσει ότι η υψηλή τιμή των λιπαντικών αυτών σε σύγκριση με τα ορυκτέλαια, αντικατοπτρίζεται στην πράξη με αντίστοιχη αντοχή πενταπλάσιου χρόνου χρήσης (επί των ποιοτικών χαρακτηριστικών), και ο Δήμος δεν έχει ουσιαστική μεταβολή στην οικονομική του επιβάρυνση κατά την προμήθεια τους.

Β. Ο Δήμος μας δεν έθεσε την συγκεκριμένη προδιαγραφή για να καθορίσει αυστηρά τα διαστήματα αλλαγής στο πεδίο χρήσης τους σε 5 φορές μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, αφού ακόμα και οι κατασκευαστές μηχανημάτων δηλώνουν ότι τα διαστήματα αλλαγής πρέπει να καθορίζονται στην πράξη ύστερα από αξιολόγηση των αναλύσεων μεταχειρισμένων λαδιών και των συνθηκών χρήσης των λιπαντικών.

Με βάση τα παραπάνω απαιτείται η δήλωση παραγωγού «ότι τα λιπαντικά αυτά επεκτείνουν τα διαστήματα αλλαγής τους ως και 5 φορές σε σύγκριση με τα αντίστοιχα ορυκτέλαια»

Απάντηση 11:

Σε ότι αφορά την προσκόμιση πιστοποίησης EU Ecolabel για το ζητούμενο Βιοαποικοδομήσιμο γράσο σουλφονικού ασβεστίου:

Α. Όπως φαίνεται και από το απόσπασμα του ΦΕΚ 466/Β/2021 σελ 4506, «Έγκριση σχεδίου Δράσης για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις», συμφώνα και με το ερώτημά σας, ο πίνακας με στήλες «Κατηγορία Λιπαντικού - Περιβαλλοντικό κριτήριο αποδοχής πιστοποιημένο από διακριβωμένο εργαστήριο» παρουσιάζει τις ελάχιστες προδιαγραφές περιβαλλοντικών κριτηρίων ανά κατηγορία λιπαντικού ελαίου/ γράσου. Ο Δήμος έχει τη δυνατότητα να καθορίζει επιπλέον τεχνικά κριτήρια αποδοχής, ιδίως όταν πρόκειται για τη διασφάλιση της περιβαλλοντικής ποιότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, η απαίτηση για την πιστοποίηση των υπό προμήθεια προϊόντων με το οικολογικό σήμα EU Ecolabel κρίνεται αναγκαία, αλλιώς δεν υπάρχει αντικειμενική γνωστοποίηση την περιβαλλοντικής επίδοσης του προϊόντος.

Β. Σε όλους τους αντίστοιχους διαγωνισμούς των Δήμων και για όλες τις κατηγορίες προϊόντων, τίθενται κάθε φορά συγκεκριμένες προδιαγραφές χημικής σύστασης

των ζητούμενων προϊόντων. Πχ. Γράσο λιθίου, γράσο διθειούχου μολυβδενίου, σπρέυ σιλικόνης, συνθετικά ή ημισυνθετικά λιπαντικά κτλ.

Ο Δήμος μας έχει καθορίσει ότι τα τεχνικά χαρακτηριστικά του γράσου που καλύπτει τις συγκεκριμένες λειτουργικές του ανάγκες, όπως η μεγάλη αντοχή στην απόπλυση, το υψηλό σημείο στάξης κλπ, είναι το γράσο σουλφονικού ασβεστίου και υπάρχει το συγκεκριμένο προϊόν πιστοποιημένο με την πλέον αντικειμενική και αξιόπιστη περιβαλλοντική πιστοποίηση το EU Ecolabel.

Για τους παραπάνω λόγους ο Δήμος καθόρισε το ζητούμενο προϊόν (Γράσο Σουλφονικού Ασβεστίου), ως το πλέον κατάλληλο για τις ανάγκες του και παραμένει η απαίτηση για EU Ecolabel.

Απάντηση 12:

Η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου κρίνει πως ένα λιπαντικό που ήδη κυκλοφορεί και διαθέτει πιστοποιήσεις θεωρείται καλύτερη επιλογή από ένα νέο που διαθέτει ίδιες ή παρόμοιες πιστοποιήσεις, επειδή έχει δοκιμαστεί στην πράξη και δεν βασίζεται μόνο σε εργαστηριακές μετρήσεις αλλά και σε πραγματικές εμπειρίες χρήσης.

Με βάση τα παραπάνω, η απαίτηση της κυκλοφορίας στην εγχώρια ή διεθνή αγορά, για άνω του ενός έτους από την προκήρυξη του διαγωνισμού που θα πιστοποιείται από την ημερομηνία απόκτησης του απαιτούμενου πιστοποιητικού EU Ecolabel, παραμένει.

Ως εκ τούτου, η ζητούμενη προδιαγραφή παραμένει ως έχει, εξασφαλίζοντας στο Δήμο την προμήθεια των τεχνικά αρτιότερων, δοκιμασμένων καθώς και περιβαλλοντικά φιλικότερων προϊόντων.

Ερώτημα 13:

Σχετικά με την παραπάνω διακήρυξη του Δήμου σας για την προμήθεια λιπαντικών και συγκεκριμένα στο Παράρτημα Ι «Τεχνική περιγραφή, τεχνικές προδιαγραφές, πίνακας οχημάτων και μηχανημάτων, ενδεικτικός προϋπολογισμός» και στο Άρθρο 3: Τεχνικές προδιαγραφές λιπαντικών σχετικά με το κομμάτι της διακήρυξης που αναφέρεται στα Βιοαποικοδομήσιμα Λιπαντικά, οι προδιαγραφές που αναγράφονται στην σελ. 53 «ΒΙΟΑΠΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ ΓΡΑΣΟ ΒΑΣΗΣ ΣΟΥΛΦΩΝΙΚΟΥ ΑΣΒΕΣΤΙΟΥ, ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ NLGI 2 (ASTM D217)», αναφέρουν από προφανές τυπογραφικό λάθος :

«αντοχή στην απόπλυση (Water Washout Characteristics, 79oC, wt% 300oC Σύμφωνα με την ASTM D 2265»

ενώ η σωστή αναγραφή πρέπει να είναι:

«αντοχή στην απόπλυση (Water Washout Characteristics, 79oC, wt% < 1,5 Σύμφωνα με την ASTM D 1264»

Παρακαλούμε για την επιβεβαίωση του ανωτέρω.

Απάντηση 13

Για το από 12.5.2025 ερώτημα οικονομικού φορέα επιβεβαιώνουμε την προδιαγραφή με τη σωστή αναγραφή «αντοχή στην απόπλυση (Water Washout Characteristics, 79oC, wt% < 1,5 Σύμφωνα με την ASTM D 1264» αντί της εκ παραδρομής αναφερόμενης: «αντοχή στην απόπλυση (Water Washout Characteristics, 79oC, wt% 300oC Σύμφωνα με την ASTM D 2265» που αναγράφεται στις τεχνικές προδιαγραφές για το ΒΙΟΑΠΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ ΓΡΑΣΟ ΒΑΣΗΣ ΣΟΥΛΦΩΝΙΚΟΥ ΑΣΒΕΣΤΙΟΥ, ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ NLGI 2 (ASTM D217)» στη διακήρυξη 12949/7-5-2025 στη σελ. 53 (Μελέτη 1/2025).

Ερώτημα 14:

Στις προδιαγραφές των λιπαντικών για το ζητούμενο είδος α/α 5 « Βαλβολίνη 75w/90 πλήρως συνθετική», έχετε θέσει ως απαιτούμενες προδιαγραφές τις « API GL-5, MB Approval 235.11». Με μία, όμως απλή ανάγνωση της λίστας της Mercedes Benz, τα προϊόντα που κυκλοφορούν στην Ελληνική αγορά και έχουν έγκριση MB235.11 διαθέτουν API GL-4 και όχι API GL-5.

Κατόπιν των ανωτέρω, παρακαλούμε διευκρινίστε μας αν κάποια από τις δύο πρέπει να διορθωθεί.

Απάντηση 14:

Για το από 21.05.2025 ερώτημα οικονομικού φορέα το είδος α/α 5 « Βαλβολίνη 75w90 πλήρως συνθετική» επιβεβαιώνουμε την προδιαγραφή με τη σωστή αναγραφή: GL-4, MB approval 235.11, αντί της εκ παραδρομής αναφερόμενης GL-5, MB approval 235.11, που αναγράφεται στις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης με αρ. πρωτ. 12949 /7-5-2025 σελ. 52 (Μελέτη 1/2025).

Ερώτημα 15:

Κύριοι:

Με την παρούσα επιστολή μας αιτούμεθα διευκρινίσεις για τα παρακάτω:

1. Για το προϊόν της ομάδας 2 «Λιπαντικά οχημάτων δήμου Αρταίων» με α/α 5: «Βαλβολίνη 75w90 πλήρως συνθετική » ζητείται:

- API GL-5
- MB approval 235.11

Η προδιαγραφή «API GL-5» σε βαλβολίνες ιξώδους «SAE 75W90» δεν είναι συμβατή με την έγκριση κατασκευαστή MB approval 235.11 η οποία μετονομάστηκε σε DTFR 13B110 (σχετικό 1)

Η συμβατή προδιαγραφή «API» με την έγκριση κατασκευαστή MB approval 235.11(DTFR 13B110) είναι η «API GL-4»

Προς επιβεβαίωση των ανωτέρω σας επισυνάπτουμε αρχείο (σχετικό 2) που περιλαμβάνει την εκτύπωση από την επίσημη σελίδα του κατασκευαστή DAIMLER-Mercedes Benz https://bevo.mercedes-benz-trucks.com/sheet/DTFR_13B110/en όπου φαίνονται τα προϊόντα που είναι πιστοποιημένα με την έγκριση MB approval 235.11(DTFR 13B110). Όλα τα εκεί αναφερόμενα προϊόντα ικανοποιούν την προδιαγραφή «API GL-4». Σας επισυνάπτουμε επίσης στο ίδιο σχετικό αρχείο ενδεικτικά τα τεχνικά φυλλάδια 8 εξ αυτών των λιπαντικών (σχετικό 3) από τα οποία προκύπτει η κάλυψη μόνον της προδιαγραφής «API GL-4», και όχι της διαφορετικής «API GL-5». Τα λιπαντικά/βαλβολίνες που ικανοποιούν την προδιαγραφή «API GL-5» πιστοποιούνται από τον κατασκευαστή DAIMLER-Mercedes Benz με την έγκριση MB approval 235.8 (DTFR 12B140).

Με βάση τα ανωτέρω παρακαλώ να διευκρινίσετε το εξής:

- Ζητείται λιπαντικό «SAE 75W90» με προδιαγραφή «API GL-4» και έγκριση κατασκευαστή MB approval 235.11(DTFR 13B110)
ή
- Ζητείται λιπαντικό «SAE 75W90» με προδιαγραφή «API GL-5» και έγκριση κατασκευαστή MB approval 235.8(DTFR 12B140)

2. Για το προϊόν της ομάδας 2 «Λιπαντικά οχημάτων δήμου Αρταίων» με α/α 2: «Λάδι SAE 5W30 κινητήρα πετρελαίου πλήρως συνθετικό(φορτηγά) » ζητείται:

- API FA-4/SN
- MB approval 228.61
- VOLVO VDS-5

Όπως φαίνεται και στο επισυναπτόμενο (σχετικό 4) εν ισχύ API Lubricant-Specifications η προδιαγραφή «API FA-4» απονέμεται σε λιπαντικά που είναι για χρήση σε κινητήρες πετρελαίου (diesel engines).

Επίσης όμως όπως φαίνεται στο επισυναπτόμενο εν ισχύ API Lubricant-Specifications η προδιαγραφή «API SN» απονέμεται σε λιπαντικά που είναι για χρήση σε κινητήρες βενζίνης (for gasoline engine oils).

Με βάση τα παραπάνω και με δεδομένο ότι ζητείται λιπαντικό «SAE 5W30» κινητήρα πετρελαίου πλήρως συνθετικό για χρήση σε **φορτηγά**, παρακαλούμε να διευκρινίσετε:

1. εάν η απαίτηση το προσφερόμενο λιπαντικό να καλύπτει την προδιαγραφή «API SN» είναι όρος επιθυμητός και όχι δεσμευτικός.
2. Εάν η ζητούμενη προδιαγραφή «VOLVO VDS-5» συνοδεύεται από τον όρο approval όπως ισχύει για την έτερη ζητούμενη προδιαγραφή «MB 228.61».

3. Για τα προϊόντα της ομάδας 2 «Λιπαντικά οχημάτων δήμου Αρταίων» με α/α 2: «Λάδι SAE 5W30 κινητήρα πετρελαίου πλήρως συνθετικό(φορτηγά) », α/α 5 «Βαλβολίνη 75w90 πλήρως συνθετική » και α/α 17 «Λάδι SAE 0w30 κινητήρα βενζίνης » ζητούνται στον πίνακα των τεχνικών προδιαγραφών με τη λέξη «**approval**» οι εγκρίσεις των εργοστασίων παραγωγής όπως είναι η VW η DAIMLER-Mercedes Benz και η Volvo

Παρακαλούμε να διευκρινίσετε εάν για την απόδειξη της ικανοποίησης της εν λόγω απαίτησης πρέπει να κατατεθούν με τον φάκελο της τεχνικής προσφοράς τα αντίστοιχα ζητούμενα πιστοποιητικά εγκρίσεων(approvals), ή αρκεί η απλή αναγραφή κάλυψής τους στο εκάστοτε τεχνικό φυλλάδιο του προϊόντος.

4. Για το προϊόν της ομάδας 2 «Λιπαντικά οχημάτων δήμου Αρταίων» με α/α 4: «Συνθετικό λιπαντικό υγρό υψηλής απόδοσης για τα υδραυλικά οχημάτων» ζητείται:

- Pentosin CHF 11S

Ο όρος «Pentosin CHF 11S» είναι ονομασία συγκεκριμένου προϊόντος και όχι προδιαγραφή λιπαντικών για τα υδραυλικά οχημάτων.

Παρακαλώ να διευκρινιστεί εάν απαιτείται προϊόν τύπου «Pentosin CHF 11S» ή το ίδιο το προϊόν «Pentosin CHF 11S» που πλέον έχει αλλάξει ονομασία και ονομάζεται «Fuchs Titan CHF 11S».

5. Για το προϊόν της ομάδας 2 «Λιπαντικά οχημάτων δήμου Αρταίων» με α/α 8: «Γράσο» ορίζεται ως ζητούμενη συσκευασία «Δοχείο 16kg»

Λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν έχουν όλες οι εταιρείες τις ίδιες συσκευασίες (στη συγκεκριμένη περίπτωση υπάρχουν δοχεία γράσου 14Kg-15kg-16kg-18kg), και με δεδομένο ότι η οριζόμενη μονάδα μέτρησης είναι το κιλό καθώς και στον προϋπολογισμό η αναφερόμενη ενδεικτική τιμή είναι ανά κιλό, παρακαλώ να διευκρινίσετε εάν θα γίνουν δεκτές συσκευασίες 14 κιλών που είναι παραπλήσια με την περιγραφόμενη συσκευασία στην μελέτη του διαγωνισμού.

6. Στο Παράρτημα Ι «Άρθρο 3: Τεχνικές προδιαγραφές λιπαντικών» ορίζεται ότι «Οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να προσκομίσουν στον φάκελο της τεχνικής προσφοράς τον αριθμό καταλόγου που διαθέτουν από το Γενικό Χημείο του Κράτους

.... Επίσης στον φάκελο της τεχνικής προσφοράς, τεχνικά φυλλάδια (Prospectus) από τα οποία θα προκύπτουν τα τεχνικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά του κάθε προσφερόμενου λιπαντικού ψηφιακά υπογεγραμμένα από τον κατασκευαστικό οίκο.»

Παρακαλώ να διευκρινίσετε

1. Εάν απαιτείται να κατατεθούν με τον φάκελο της τεχνικής προσφοράς τα Πιστοποιητικά έγκρισης κυκλοφορίας στα οποία αναφέρεται ο αριθμός καταχώρησης τους στον κατάλογο που τηρείτε από το Γενικό Χημείο του Κράτους και
2. Εάν αυτά τα Πιστοποιητικά έγκρισης κυκλοφορίας του ΓΧΚ θα πρέπει να πιστοποιούν και τις δηλούμενες προδιαγραφές στα τεχνικά φυλλάδια των προϊόντων
3. Δεδομένου ότι πολλά εκ των προσφερομένων προϊόντων είναι εργοστασίων παραγωγής του εξωτερικού εάν ο όρος για ψηφιακή υπογραφή των τεχνικών φυλλαδίων (Prospectus) είναι όρος επιθυμητός και όχι δεσμευτικός. Εναλλακτικά θα μπορούσε ο προσφέρων οικονομικός φορέας να υπογράψει ψηφιακά τα τεχνικά φυλλάδια των προϊόντων ώστε να δεσμευτεί για τα τεχνικά και ποιοτικά

χαρακτηριστικά του κάθε προσφερόμενου λιπαντικού.

Απάντηση 15:

Για τα από 23.05.2023 ερωτήματα οικονομικού φορέα που αφορούν προϊόντα της «Ομάδα 2 -Λιπαντικά οχημάτων Δήμου Αρταίων διευκρινίζονται τα ακόλουθα:

1. Για το προϊόν με α/α 5 « Βαλβολίνη 75w90 πλήρως συνθετική» επιβεβαιώνουμε την προδιαγραφή με τη σωστή αναγραφή: GL-4, MB approval 235.11
2. α) Για το προϊόν με α/α 2 : «Λάδι SAE 5W30 κινητήρα πετρελαίου πλήρως συνθετικό(φορτηγά) »
η απαίτηση να καλύπτει την προδιαγραφή «API SN» είναι όρος επιθυμητός και όχι δεσμευτικός.
β) Για το ίδιο προϊόν η ζητούμενη προδιαγραφή «VOLVO VDS-5» δεν είναι δεσμευτικό να συνοδεύεται από το όρο approval.
3. Για τα προϊόντα της ομάδας 2 «Λιπαντικά οχημάτων Δήμου Αρταίων» με α/α 2: «Λάδι SAE 5W30 κινητήρα πετρελαίου πλήρως συνθετικό(φορτηγά) », α/α 5 «Βαλβολίνη 75w90 πλήρως συνθετική » και α/α 17 «Λάδι SAE 0w30 κινητήρα βενζίνης » η απαίτηση στον πίνακα των τεχνικών προδιαγραφών με τη λέξη «approval» των εγκρίσεων εργοστασίων παραγωγής να αποδεικνύεται με την κατάθεση του πιστοποιητικού approval με το φάκελο της τεχνικής προσφοράς.
4. Για το προϊόν της ομάδας 2 «Λιπαντικά οχημάτων δήμου Αρταίων» με α/α 4:
«Συνθετικό λιπαντικό υγρό υψηλής απόδοσης για τα υδραυλικά οχημάτων» διευκρινίζετε ότι η απαίτηση αφορά προϊόν τύπου Pentosin CHF 11S.
5. Για το προϊόν της ομάδας 2 «Λιπαντικά οχημάτων Δήμου Αρταίων» με α/α 8: «Γράσο» που ορίζεται ως ζητούμενη συσκευασία «Δοχείο 16kg», με δεδομένου ότι η μονάδα μέτρησης είναι το κιλό, θα γίνουν δεκτές συσκευασίες 14 κιλών ή παραπλήσιες.
6. Για το παράρτημα Ι άρθρο 3 διευκρινίζονται τα κάτωθι:
α) Οι Οικονομικοί φορείς με το φάκελο της τεχνικής προσφοράς απαιτείται να καταθέσουν και το πιστοποιητικό έγκρισης κυκλοφορίας στα οποία αναφέρεται ο αριθμός καταχώρησης τους στον κατάλογο που τηρείτε από το Γενικό Χημείο του Κράτους.
β) Επίσης αυτά τα πιστοποιητικά έγκρισης κυκλοφορίας του ΓΧΚ θα πρέπει να πιστοποιούν και τις δηλούμενες προδιαγραφές στα τεχνικά φυλλάδια των προϊόντων.

γ) Για την ψηφιακή υπογραφή των τεχνικών φυλλαδίων (Prospectus) είναι όρος επιθυμητός και όχι δεσμευτικός .

**Η ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

ΣΦΑΛΤΟΥ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ

